

Sygn. akt I Ca 84/17

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Iwona Podwójniak

Sędziowie: SSO Joanna Składowska

SSR Robert Pabin (delegowany)

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2017 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z wniosku D. S.

z udziałem H. K. (1), B. W. i I. M.

o stwierdzenie nabycia spadku

na skutek apelacji uczestniczki postępowania H. K. (1)

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wieluniu z dnia 24 listopada 2016 roku sygn. akt I Ns 970/16

postanawia: uchylić zaskarżone postanowienie i wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po M. G. (1) odrzucić.

Sygn. akt I Ca 84/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 24 listopada 2016 roku Sąd Rejonowy w Wieluniu w sprawie z wniosku D. S. z udziałem H. K. (1), B. W. i I. M. stwierdził, że spadek po M. G. (2) z domu B., córce J. i K. zmarłej dnia 10 października 2013 roku w W., ostatnio stale zamieszkałej w F. na podstawie ustawy i wprost nabyli: córka D. S., córka H. K. (1), syn J. H. i syn H. H. po ¼ części każde z nich (pkt 1) oraz ustalił, że koszty postępowania ponoszą zainteresowani w zakresie przez siebie wydatkowanym (pkt 2).

Rozstrzygnięcie zapadło po następujących ustaleniach i wnioskach.

M. G. (1) zmarła w dniu 10 października 2013 roku jako wdowa. Pozostawiła po sobie czworo dzieci: H. K. (2), D. S., J. H. i H. H.. Innych dzieci nie miała. Syn J. H. zmarł 16 października 2014 roku jako rozwiedziony i pozostawił po sobie dwie córki: B. W. i I. M.. Syn H. zmarł jako kawaler, bezdzietnie.

Nikt ze spadkobierców nie odrzucał spadku, nie zrzekał się dziedziczenia i nie został uznany za niegodnego dziedziczenia.

Spadkodawczyni nie sporządziła testamentu, a niniejsza sprawa jest pierwszą sprawą o stwierdzenie nabycia spadku.

Mając to na uwadze sąd wskazał, że skoro spadkodawczyni nie sporządziła testamentu to dziedziczenie jest na podstawie ustawy.

Zgodnie z przepisem art. 931 § 1 k.p.c. w pierwszej kolejności z ustawy do spadku powołani są małżonek i dzieci. Dziedziczą w częściach równych, ale część dla małżonka nie może być mniejsza niż 1/4.

Skoro spadkodawczyni w chwili śmierci była wdową, to dziedziczą dzieci: D. S., H. K. (1), J. H. i H. H. w częściach równych po 1/4. Wszyscy nabyli spadek wprost, ponieważ w ustawowym terminie nie złożyli oświadczeń o odrzuceniu spadku bądź o przyjęciu go z dobrodziejstwem inwentarza.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Apelację złożyła uczestniczka postępowania H. K. (1), która wniosła o „odrzućcie wniosku lub zobowiązanie wnioskodawczyni do wykazania, że przedmiotowa działka wchodzi w skład masy spadkowej po jej matce M. G. (1)”. W uzasadnieniu podała, że działka (...) należy do niej, ziemia ta nie może wchodzić w skład spadku po M. G. (1).

Na rozprawie apelacyjnej ujawniono, że wcześniej toczyła się już sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po M. G. (1).

Mianowicie w sprawie I Ns 599/15 Sąd Rejonowy w Wieluniu postanowieniem z dnia 24 września 2015 roku stwierdził, że spadek po M. G. (2) z domu B., zmarłej w dniu 10 października 2013 roku w W., ostatnio stale zamieszkałej w F. na podstawie testamentu notarialnego z dnia 29 września 2005 roku otwartego i ogłoszonego w Sądzie Rejonowym w Wieluniu w dniu 1 lipca 2014 roku w sprawie I Ns 736/14 nabyła w całości D. J. córka G. i D..

Sąd Okręgowy zważył:

W niniejszej sprawie, niezależnie od jakichkolwiek merytorycznych ocen apelacji, jest tak, że wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po M. G. (1) musi podlegać odrzuceniu. Sąd pierwszej instancji w ogóle nie powinien był bowiem rozpoznawać niniejszej sprawy o stwierdzenie nabycia spadku po M. G. (1).

Powyższe wynika z tego, że sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po M. G. (1) została już przeprowadzona i rozstrzygnięta. Mianowicie, uczynił to Sąd Rejonowy w Wieluniu w sprawie I Ns 599/15.

Nie jest dopuszczalne rozstrzyganie tej samej sprawy ponownie.

Jak stanowi przepis art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd odrzuca pozew, jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona. Regulacja ta – poprzez przepis art. 13 § 2 k.p.c. – ma również odpowiednie zastosowanie w postępowaniu nieprocesowym, w tym w sprawach o stwierdzenie nabycia spadku. Ponowny wniosek w sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po określonej osobie podlega odrzuceniu jako niedopuszczalny. Skoro zatem sąd we wcześniejszej sprawie ustalił już porządek dziedziczenia po M. G. (1), to ponownie nie może o tym już orzekać. Sprawa o stwierdzenie nabycia spadku określa dziedziczenie co do całego spadku. Nie jest tak, że wydane postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku ustala dziedziczenie tylko co do jakiejś części majątku spadkowego – zawsze co do całości spadku.

Sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym (art. 382 k.p.c.). Skoro w postępowaniu apelacyjnym ustalono, że sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po M. G. (1) została już rozstrzygnięta, to okoliczność tę należało wziąć pod rozwagę z urzędu – w granicach zaskarżenia sąd bierze pod uwagę nieważność postępowania (art. 378 § 1 k.p.c.). Jak stanowi przepis art. 379 pkt 3 k.p.c. nieważność postępowania zachodzi, jeżeli o to samo roszczenie między tymi samymi stronami toczy się sprawa wcześniej wszczęta albo jeżeli sprawa taka została już prawomocnie osądzona.

Jak wskazano, sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po M. G. (1) została już prawomocnie osądzona. W sytuacji procesowej jak w niniejszej sprawie, skoro wniosek o stwierdzenie nabycia spadku podlegał odrzuceniu, to zaskarżone

postanowienie należało uchylić i wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po M. G. (1) odrzucić, o czym orzeczono na podstawie art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art. 386 § 3 k.p.c. w zw. z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.